

Документът е актуален към 01.01.2020 г. и е публикуван за целите на предоставяне на информация за националните разпоредби от пруденциално естество съгласно чл. 2, пар. 1 от решение ЕЮРА- ВоS-19/162 от 7 март 2019 г.

НАРЕДБА № 64 от 29.11.2018 г. за изискванията към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване и реда и начина за назначаването им

Издадена от председателя на Комисията за финансов надзор, обн., ДВ, бр. 102 от 11.12.2018 г., в сила от 11.12.2018 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С наредбата се определят изискванията към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) и редът и начинът за тяхното назначаване.

Раздел II Изисквания към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО

Чл. 2. Регистрираният одитор по чл. 344, ал. 2, т. 2, буква "а" от КСО е:

1. физическо лице, което отговаря на следните изисквания:

а) има поне пет години професионален опит като регистриран одитор в одита на предприятия от финансовия сектор;

б) не е с отнемана правоспособност като одитор в Република България или в друга държава членка;

в) не му е налагана с влязло в сила решение дисциплинарна мярка по чл. 40, ал. 3, т. 5 или 6 от Закона за независимия финансов одит;

г) спрямо него не е прилагана с влязло в сила решение надзорна мярка по чл. 89, ал. 2, т. 5 – 8 от Закона за независимия финансов одит, или

2. одиторско дружество, което отговаря на изискванията по т. 1 и в което упражнява одиторска професия поне един регистриран одитор – физическо лице, който отговаря на същите изисквания.

Чл. 3. Външният независим експерт за извършването на оценка на активи на фонд за допълнително социално осигуряване и/или на дружество за допълнително социално осигуряване трябва да:

1. е с право да упражнява професията на независим оценител в Република България съгласно Закона за независимите оценители;

2. има поне пет години професионален опит като независим оценител;
3. не е с отнемана правоспособност на независим оценител;
4. не е извършвал нарушения на чл. 17, ал. 2, чл. 18, т. 1 – 3 и 7 и чл. 21 от Закона за независимите оценители през последните три години преди датата на подаване на заявлението за включване в списъка по чл. 7, ал. 1, т. 2.

Чл. 4. Външният независим експерт за извършване на оценка на системата за управление на дружеството за допълнително социално осигуряване или на отделни нейни функции трябва да:

1. е с призната професионална квалификация на вътрешен одитор;
2. има поне пет години професионален опит във вътрешния одит в предприятия от финансовия сектор или в публичния сектор;
3. да не е с отменян сертификат за признаване на професионална квалификация като вътрешен одитор;
4. не му е налагано наказание с влязло в сила наказателно постановление за нарушение на чл. 40, ал. 1 или 4 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Чл. 5. Актюерът за извършване на актюерска проверка трябва да:

1. притежава призната от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията", правоспособност на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване;
2. има поне пет години професионален опит като отговорен актюер;
3. не е с отнемана правоспособност.

Чл. 6. (1) Физическото лице по чл. 2 – 5 трябва да отговаря и на следните изисквания:

1. да не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;
2. да не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност и да упражнява съответната професия или дейност;
3. през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
4. да не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност и да не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник;

5. през последните три години преди акта на съответния компетентен орган да не е било член на управителен или контролен орган, неограничено отговорен съдружник или прокурист в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по съответния ред;

6. да не е било освобождавано от управителен или от контролен орган на търговско дружество или като прокурист въз основа на приложена принудителна административна мярка освен в случаите, когато актът на компетентния орган е бил отменен по съответния ред;

7. да не са му налагани с влезли в сила наказателни постановления административни наказания през последните три години за извършено грубо нарушение или за системни нарушения на КСО, на другите закони, регламентиращи финансовия сектор, и на актовете по прилагането им, на съответното законодателство на друга държава членка или на пряко приложимото право на Европейския съюз, регулиращо финансовия сектор;

8. да не е изключвано от съответния списък на основание чл. 11, т. 4 – 6;

9. да не е било член на управителен или контролен орган, лице, упражняващо функция по чл. 123е, ал. 7 от КСО, или служител, или представител на дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, през последните 2 години преди датата на поканата по чл. 12, ал. 1;

10. да не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен включително и да не е свързано лице с член на управителен или на контролен орган на дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, с лице, упражняващо функция по чл. 123е, ал. 7 от КСО, или с лице, притежаващо пряко или непряко повече от 5 на сто от акциите на дружеството, и да не се намира във фактическо съжителство с такъв член или лице;

11. да не е предоставяло услуги на дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, или на управляван от него фонд през последните 2 години преди датата на поканата по чл. 12, ал. 1 и да не е било член на екипа на дружество, предоставяло такива услуги през посочения период;

12. да няма личен интерес (финансов или друг) в дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, и в управляваните от него фондове, различен от интереса в качеството му на осигурено лице, пенсионер или наследник.

(2) Одиторското дружество по чл. 2, т. 2 трябва да отговаря и на следните изисквания:

1. по ал. 1, т. 3 – 7;

2. да не е изключвано от списъка по чл. 7, ал. 1, т. 1:

а) на основание чл. 11, т. 3, 5 и 6;

б) на основание чл. 11, т. 4, освен когато изключването е във връзка с т. 3 и в одиторското дружество е започнал да упражнява одиторска професия поне един регистриран одитор, който отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1 – 8;

3. в него упражнява одиторска професия поне един регистриран одитор, който отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1 – 8;

4. да не е било член на управителен или контролен орган на дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, през последните 2 години преди датата на поканата;

5. да не е свързано лице с член на управителен или на контролен орган на дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, с лице, упражняващо функция по чл. 123е, ал. 7 от КСО, или с лице, притежаващо пряко или непряко повече от 5 на сто от акциите на дружеството;

6. да не е предоставяло услуги на дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, или управляван от него фонд през последните 2 години преди датата на поканата по чл. 12, ал. 1;

7. да няма финансов или друг интерес в дружеството за допълнително социално осигуряване, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, и в управляваните от него фондове;

8. регистрираният одитор, който упражнява одиторска професия в дружеството, отговаря на изискванията по ал. 1, т. 9 – 12.

Раздел III

Включване и изключване от списъците с лица по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО

Чл. 7. (1) Комисията води:

1. списък с регистрирани одитори;

2. списък с външни независими експерти за извършването на оценка на активи;

3. списък с външни независими експерти за извършване на оценка на системата за управление;

4. списък с отговорни актюери за извършване на актюерска проверка.

(2) Списъците по ал. 1 съдържат имената на физическите лица, съответно

наименованието на одиторското дружество по чл. 2, т. 2 и имената на регистрирания одитор – физическо лице, съответно на регистрираните одитори – физически лица, които упражняват одиторска професия в дружеството. Списъкът по ал. 1, т. 2 съдържа и данни за видовете оценки по чл. 6, ал. 1 от Закона за независимите оценители, за извършването на които съответното лице притежава правоспособност.

Чл. 8. (1) В списъците по чл. 7, ал. 1 се включват лица, които отговарят на съответните изисквания по чл. 2 – 5 и чл. 6, ал. 1, т. 1 – 8 или ал. 2, т. 1 – 3.

(2) Лицето, кандидатстващо за включване в съответния списък по чл. 7, ал. 1, подава заявление, съдържащо данни за контакт с него, в т.ч. електронна поща и телефон, към което се прилагат:

1. за физическите лица по чл. 2, т. 1 и чл. 3 – 5:

а) документ за признатата правоспособност, когато е приложимо, съответно придобитата професионална квалификация по чл. 4, т. 1;

б) автобиография;

в) документи, удостоверяващи професионалния опит;

г) документ, удостоверяващ обстоятелството по чл. 6, ал. 1, т. 1 – за лице, което не е български гражданин;

д) декларация за съответните обстоятелства по чл. 2, т. 1, букви "б" – "г", чл. 3, т. 3 и 4 или чл. 4, т. 3 и 4, както и по чл. 6, ал. 1, т. 2 – 7;

2. за одиторските дружества по чл. 2, т. 2:

а) декларация за обстоятелствата по чл. 2, т. 1, букви "б" – "г" и по чл. 6, ал. 2, т. 1 и 3;

б) съответните документи по т. 1 за поне един регистриран одитор – физическо лице, упражняващ професията си в одиторското дружество.

Чл. 9. (1) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", наричан по-нататък "заместник-председателят на комисията", може да изисква в определен от него срок:

1. коригиране или допълване на документите по чл. 8, ал. 2;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и в чужбина или от други лица на документи и/или информация относно заявителя.

(2) Заместник-председателят на комисията внася в комисията предложение за включване или за отказ за включване на лицето в съответния списък по чл. 7, ал. 1 в 14-дневен срок от подаването на заявлението, а когато са изискани допълнителни документи или информация или са дадени указания за отстраняване на несъответствия съгласно ал. 1 – в 14-дневен срок от представянето им. Когато документите или информацията,

изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок за внасяне на предложението. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не са представени, заместник-председателят на комисията внася предложението в комисията в 14-дневен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне.

(3) Комисията се произнася с решение в 14-дневен срок от внасянето на предложението.

(4) Комисията отказва да включи заявителя в съответния списък по чл. 7, ал. 1, когато заявителят:

1. не отговаря на изискванията на тази наредба;
2. не е представил изисканите документи в определения по ал. 1 срок;
3. е представил документи, които съдържат неверни или противоречиви данни.

(5) В случай на отказ лицето може да подаде ново заявление за включване в същия списък по чл. 7, ал. 1 не по-рано от една година от влизане в сила на решението на комисията.

Чл. 10. (1) Лице, включено в списък по чл. 7, ал. 1, е длъжно да уведоми комисията в срок от пет работни дни от настъпване на съответното обстоятелство, когато:

1. престане да отговаря на някое от изискванията по тази наредба;
2. регистриран одитор – физическо лице, който упражнява одиторска професия в одиторското дружество, престане да отговаря на някое от изискванията по тази наредба;
3. изпадне във фактическа невъзможност да упражнява професията или дейността си повече от шест месеца;
4. отпадне фактическата невъзможност по т. 3.

(2) На лицата, подали уведомление по ал. 1, т. 3, не се изпраща покана по реда на чл. 12, ал. 1 до получаване на уведомление по ал. 1, т. 4.

Чл. 11. Комисията изключва лице от съответния списък по чл. 7, ал. 1:

1. по негово искане;
2. при смърт или при поставянето му под запрещение;
3. при откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация за одиторското дружество по чл. 2, т. 2;
4. когато престане да отговаря на някое от изискванията по чл. 2 – 5 и чл. 6, ал. 1, т. 1 – 7 или ал. 2, т. 1 или 3;

5. когато без основателна причина не извърши в срок оценката или проверката, за която е назначено с решение на комисията;

6. когато се установи, че е било включено в съответния списък въз основа на документ, съдържащ неверни данни.

Раздел IV

Назначаване на лице по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО

Чл. 12. (1) За прилагане на принудителната административна мярка по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО комисията изпраща покана до лицата, включени в съответния списък по чл. 7, ал. 1, за предоставяне на ценови предложения за извършване на съответната оценка или проверка. При назначаване на лице по чл. 3 се изпраща покана само до независимите оценители, притежаващи правоспособност за извършване на съответния вид оценка по чл. 6, ал. 1 от Закона за независимите оценители.

(2) Поканата съдържа конкретна информация относно:

1. предмета на принудителната административна мярка;
2. лицето, спрямо което тя ще бъде приложена;
3. срока за извършване на съответната оценка или проверка;
4. срока за представяне на ценови предложения.

(3) Лицата, до които е изпратена покана по реда на ал. 1, са длъжни да пазят в тайна съдържащата се в нея информация.

(4) Лице, до което е изпратена покана, може да представи в определения в нея срок ценово предложение в комисията. Освен ценовото предложение лицето представя:

1. декларация за съответствие с изискванията на чл. 6, ал. 1, т. 9 – 12 – за лице по чл. 2, т. 1 и чл. 3 – 5;

2. декларация за съответствие по чл. 6, ал. 2, т. 4 – 7 и декларация от регистрирания одитор, упражняващ професията си в одиторското дружество, по чл. 6, ал. 2, т. 8 – за одиторско дружество по чл. 2, т. 2.

(5) Ценовото предложение трябва да съдържа крайна цена в български левове с включен данък добавена стойност и се представя в комисията в отделен запечатан непрозрачен плик.

(6) Ценови предложения, постъпили в деловодството на комисията след края на работното време на последния ден от срока по ал. 2, т. 4, не се разглеждат.

(7) Декларациите и ценовите предложения се разглеждат от експертна комисия с нечетен брой членове, назначена със заповед на заместник-председателя на комисията.

(8) Ценовите предложения се отварят след изтичане на срока по ал. 2, т. 4.

(9) Експертната комисия разглежда постъпилите документи и класира ценовите предложения, като на първо място се класира предложението с най-ниска цена. В класирането не участват ценови предложения:

1. от физически лица, които не отговарят на изискванията по чл. 6, ал. 1, т. 9 – 12 или не са декларирали по надлежен начин съответствие с тях;

2. от одиторски дружества, които не отговарят на изискванията по чл. 6, ал. 2, т. 4 – 8 или не са декларирали по надлежен начин съответствие с тях.

(10) В случай че има две или повече числово равни ценови предложения, класирани на първо място, експертната комисия определя лицето с най-голям професионален опит, а ако всички лица имат еднакъв опит – чрез жребий.

(11) В случай че лицето, класирано на първо място, съответно лицето, определено по реда на ал. 10, оттегли своето ценово предложение преди назначаването му от комисията, за извършване на оценката или проверката се определя ново лице съобразно резултатите от класирането по ал. 9, като ал. 10 се прилага съответно.

(12) Експертната комисия съставя протокол за дейността си.

(13) Определеното по реда на ал. 7 – 11 лице се назначава с решение на комисията по предложение на заместник-председателя на комисията.

Чл. 13. При настъпване на някое от обстоятелствата по чл. 11, т. 2 – 4 и 6 в хода на извършването на съответната проверка или оценка от назначеното по реда на чл. 12, ал. 13 лице нейното извършване се прекратява и се назначава ново лице по реда на чл. 12.

Чл. 14. (1) Комисията публикува покана на своята страница в интернет за участие в процедура за определяне на лице по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО в случаите, когато:

1. не е утвърден списък със съответния вид лица по чл. 2 – 5;

2. в съответния списък по чл. 7, ал. 1 има по-малко от две лица, до които може да бъде отправена покана по чл. 12, ал. 1;

3. в срока, определен в поканата по чл. 12, ал. 1, в комисията не постъпи нито едно ценово предложение;

4. никое от лицата, подали ценови предложения по реда на чл. 12, ал. 4, не отговаря на изискванията по чл. 6, ал. 1, т. 9 – 12, съответно по чл. 6, ал. 2, т. 4 – 8, или не е декларирали по надлежен начин съответствие с тях, или

5. всички лица, подали ценови предложения по реда на чл. 12, ал. 4, които отговарят на изискванията по чл. 6, ал. 1, т. 9 – 12, съответно по чл. 6, ал. 2, т. 4 – 8, и надлежно са декларирали съответствие с тях, оттеглят своите предложения преди назначаване на лице по чл. 12, ал. 13.

(2) В определен в поканата по ал. 1 срок лицата, желаещи да извършат съответната проверка или оценка, представят в комисията документите по чл. 8, ал. 2.

(3) Комисията изпраща покана по чл. 12, ал. 2 на лицата, които отговарят на съответните изисквания по чл. 2 – 5 и чл. 6, ал. 1, т. 1 – 8 или ал. 2, т. 1 – 3 и са представили надлежни документи по ал. 2.

(4) Разпоредбите на чл. 12, ал. 3 – 13 се прилагат съответно.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба "Призната професионална квалификация на вътрешен одитор" е квалификацията, удостоверена със сертификатите Certified Internal Auditor (CIA) или Certified Government Auditing Professional (CGAP), издадени от Institute of internal auditors, международната професионална организация на вътрешните одитори, или със сертификат "вътрешен одитор в публичния сектор", издаден от министъра на финансите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В едномесечен срок от влизане в сила на тази наредба комисията публикува покана на своята страница в интернет за подаване на заявления по чл. 8, ал. 2, които се разглеждат по реда на чл. 8 и 9.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 344, ал. 9 от КСО и е приета с Решение № 1099 от 29.11.2018 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 4. Наредбата влиза в сила в деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".